

॥२७॥२८॥ बह्मथिनारथगुप्तिमता ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ मंदोदुर्योधनः ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ किंकिणीकंक्षुद्रघंटिकाजालंतद्वताकिंकिणीकिना

अचितयन्नमेयात्मासर्वतद्राजमंडलं ॥ निश्चक्रामततःशौरिःसधूमइवपावकः ॥ २७ ॥ ततो रथेन शुभ्रेण महता किंकिणीकिना ॥ हेमजालविचित्रेण लघुना मेघनादिना ॥ २८ ॥ सूपस्करेण शुभ्रेण वैयाघ्रेण बह्मथिना ॥ शैव्यसुग्रीवयुक्तेन प्रत्यदृश्यतदारुकः ॥ २९ ॥ तथैव रथमास्थाय कृतवर्मा महारथः ॥ दृष्णीनां संमतो वीरो हार्दिक्यः समदृश्यत ॥ ३० ॥ उपस्थितरथं शौरिं प्रयास्यंत मरिंदमं ॥ धृतराष्ट्रो महाराजः पुनरेवाभ्यभाषत ॥ ३१ ॥ यावद्वलं मे पुत्रेषु पश्यतस्ते जनार्दन ॥ प्रत्यक्षं तेन ते किंचित्परोक्षं शत्रुकर्शनं ॥ ३२ ॥ कुरूणां शममिच्छंतं यतमानं च केशव ॥ विदित्वैतामवस्थां मेनाभि शंकितुमर्हसि ॥ ३३ ॥ न मे पापोऽस्य भिप्रायः पांडवान्प्रतिकेशव ॥ ज्ञातमेवहितं वाक्यं यन्मयोक्तः सुयोधनः ॥ ३४ ॥ जानंतिकुरवः सर्वे राजानश्चैव पार्थिवाः ॥ शमे प्रयतमानं मां सर्वयत्नेन माधव ॥ ३५ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ ततो ब्रवीन्महाबाहुर्धृतराष्ट्रं जनार्दनः ॥ द्रोणं पितामहं भीष्मं क्षत्तारं बाह्लिकं कुरुप ॥ ३६ ॥ प्रत्यक्षमेतद्भवतां यद्वृत्तं कुरुसंसदि ॥ यथा चाशिष्टवन्मंदोरोषादघसमुत्थितः ॥ ३७ ॥ वदत्यनीशमात्मानं धृतराष्ट्रो महीपतिः ॥ आपृच्छे भवतः सर्वान्गमिष्यामियुधिष्ठिरं ॥ ३८ ॥ आमं च्यप्रस्थितं शौरिं रथस्थं पुरुषर्षभ ॥ अनुजग्मुर्महेश्वासाः प्रवीरा भरतर्षभाः ॥ ३९ ॥ भीष्मो द्रोणः कुरुपः क्षत्ता धृतराष्ट्रोथ बाह्लिकः ॥ अश्वत्थामा विकर्णश्च युयुत्सुश्च महारथः ॥ ४० ॥ ततो रथेन शुभ्रेण महता किंकिणीकिना ॥ कुरूणां पश्यतां द्रुपुं स्वसारं सपितुर्ययौ ॥ ४१ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतानपर्वणि विश्वरूपदर्शने एकत्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३१ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ प्रविश्याथ गृहंतस्याश्चरणावभिवाद्य च ॥ आचस्यौ तत्समासेन यद्वृत्तं कुरुसंसदि ॥ १ ॥ वासुदेव उवाच ॥ उक्तं बहुविधं वाक्यं ग्रहणीयं सहेतुकं ॥ ऋषिभिश्चैव च मयानचासौ तद्ब्रूहीतवान् ॥ २ ॥ कालपक्वमिदं सर्वं सुयोधन वशानुगं ॥ आपृच्छे भवतीं शीघ्रं प्रयास्ये पांडवान्प्रति ॥ ३ ॥ किंवाच्याः पांडवे यास्ते भवत्यावचनान्मया ॥ तद्ब्रूहि त्वं महाप्रज्ञे शुश्रूषे वचनं तव ॥ ४ ॥ कुंत्युवाच ॥ ब्रूयाः केशव राजानं धर्मात्मानं युधिष्ठिरं ॥ भूयांस्ते हीयते धर्मो मापुत्रकदृथा कृथाः ॥ ५ ॥ श्रोत्रियस्येव ते राजन्मंदकस्याविपश्चितः ॥ अनुवाकहता बुद्धिर्धर्ममेवैकमीक्षते ॥ ६ ॥

॥ ४१ ॥ इति उद्योगपर्वणि नैलकंठीये भारत भावदीपे एकत्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३१ ॥ ॥ ७३ ॥ प्रविश्येति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ भूयान्पृथ्वीपालनजोधर्मः ॥ ५ ॥ श्रोत्रियस्य वेदाध्यायिनः मंदकस्य अर्थज्ञानशून्यस्य अनुवाकेन अत्यंतवेदाक्षरादृत्याहतानष्टा ॥ ६ ॥

॥ ७३ ॥

प्रविश्येति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ भूयान्पृथ्वीपालनजोधर्मः ॥ ५ ॥